

Cuprins

Abrevieri.....	5
Notă introductivă.....	7
PARTEA ÎNTÂI	
AUTONOMIA LOCALĂ ȘI CARACTERISTICILE SALE ÎN	
STATELE UNITARE.....	13
TITLUL I. VARIANTA FRANCEZĂ A AUTONOMIEI LOCALE:	
LIBERTATEA DE ADMINISTRARE A COLECTIVITĂȚILOR	
TERITORIALE LOCALE.....	13
CAPITOLUL 1	
NATURA JURIDICĂ A LIBERTĂȚII DE ADMINISTRARE A	
COLECTIVITĂȚILOR TERITORIALE FRANCEZE	13
1. Libertatea de administrare a colectivităților teritoriale	
franceze: principiu de organizare a statului sau libertate	
fundamentală.....	14
2. Libertatea de administrare a colectivităților teritoriale	
franceze	16
3. Descentralizarea – principiu matrice pentru libertatea de	
administrare a colectivităților teritoriale franceze.....	20
CAPITOLUL 2	
LIMITELE LIBERTĂȚII DE ADMINISTRARE A COLECTIVITĂȚILOR	
TERITORIALE FRANCEZE.....	23
1. Unitatea și indivizibilitatea Republicii.....	23
2. Principiul egalității.....	27
3. Limitele libertății de administrare după introducerea	
principiului subsidiarității în dreptul francez: inovație sau	
<i>statu quo ante?</i>	28

CAPITOLUL 3	
CONȚINUTUL LIBERTĂȚII DE ADMINISTRARE A	
COLECTIVITĂȚILOR TERITORIALE	33
1. Competențele colectivităților teritoriale franceze înainte	
de revizuirea constituțională din anul 2003	34
1.1. Privire istorică asupra repartizării competențelor	
colectivităților teritoriale în Franța	37
1.2. Blocurile de competențe	40
1.3. Clauza generală de competență	44
1.4. Contractualizarea acțiunii publice	48
2. Autonomia decizională a colectivităților teritoriale	
franceze	50
3. Autonomia financiară a colectivităților teritoriale	
franceze	51
4. Influențele revizuirii constituționale asupra autonomiei	
financiare a colectivităților teritoriale franceze: rolul	
subsidiarității	54
TITLUL II. AUTONOMIA LOCALĂ ÎN SISTEMUL JURIDIC	
ROMÂN	60
CAPITOLUL 1	
AUTONOMIA LOCALĂ LA NIVEL CONSTITUȚIONAL	62
CAPITOLUL 2	
AUTONOMIA LOCALĂ LA NIVEL INFRACONSTITUȚIONAL	69
1. Autonomia locală în viziunea Legii administrației publice	
locale	70
2. Competențele colectivităților teritoriale în legislația românească	75
2.1. Aspecte terminologice	75
2.2. Repere istorice ale descentralizării românești: privire	
specială asupra repartizării competențelor la nivel	
local	77
2.3. Competențele colectivităților teritoriale române în	
epoca contemporană	82

PARTEA A DOUA	
INFLUENȚELE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ASUPRA AUTONOMIEI LOCALE	86
TITLUL I. AVATARURILE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII	86
CAPITOLUL 1	
FUNDAMENTELE ȘI METAMORFOZELE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN DIVERSE SISTEME SOCIOJURIDICE	86
1. Originile principiului subsidiarității.....	86
2. Principiul subsidiarității și repartizarea competențelor în cadrul sistemelor politice federale.....	93
3. Principiul subsidiarității și repartizarea competențelor în cadrul Uniunii Europene.....	95
CAPITOLUL 2	
PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII DINCOLO DE SISTEMELE POLITICE	100
TITLUL II. PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ÎN ORDINEA JURIDICĂ FRANCEZĂ	104
CAPITOLUL 1	
ECOURI ALE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN ORDINEA JURIDICĂ FRANCEZĂ	104
CAPITOLUL 2	
INFLUENȚA PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ASUPRA REPARTIZĂRII COMPETENȚELOR COLECTIVITĂȚILOR TERITORIALE	111
1. Revizuirea constituțională din anul 2003 și principiul subsidiarității de tip francez.....	113
2. Principiul subsidiarității de tip francez – un principiu ambivalent.....	118
2.1. Principiul subsidiarității și clauza generală de competență	119
2.2. Aplicabilitatea reală a principiului subsidiarității ca principiu de repartizare a competențelor între diferitele autorități publice.....	124

2.3. Experimentul normativ – corolar al principiului subsidiarității.....	128
2.3.1. Experimentul normativ și principiul constituțional al egalității	129
2.3.2. Consacrarea experimentului normativ în Constituția franceză.....	133
2.3.3. Dreptul la experiment recunoscut în favoarea statului.....	134
2.3.4. Legea nr. 2004-809 din 13 august 2004 privind libertățile și responsabilitățile locale – o formă de manifestare a principiului subsidiarității.....	138
2.3.5. Dreptul colectivităților teritoriale la experiment normativ	143
2.3.6. Experimentul normativ și teritorializarea dreptului.....	150
2.4. În loc de concluzie: virtuțile principiului subsidiarității din perspectiva repartizării competențelor colectivităților teritoriale	154

CAPITOLUL 3

INFLUENȚELE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ASUPRA PARTICIPĂRII CETĂȚENILOR LA VIAȚA PUBLICĂ LOCALĂ.....	156
1. Principiul subsidiarității – motor al unei noi forme de cetățenie.....	156
2. Referendumul local de tip francez.....	157

TITLUL III. PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ÎN ORDINEA JURIDICĂ ROMÂNĂ.....	161
--	-----

CAPITOLUL 1

ECOURI ALE PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN ORDINEA JURIDICĂ ROMÂNĂ.....	161
---	-----

CAPITOLUL 2

PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ÎN LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ POSTDECEMBRISTĂ.....	163
1. Principiul subsidiarității în Legea administrației publice locale.....	163
2. Principiul subsidiarității în Legea-cadru a descentralizării.....	165

2.1. Principiul subsidiarității și experimentul normativ de tip românesc.....	167
2.2. Concretizarea transferurilor de competențe prevăzute în Legea-cadru a descentralizării.....	170
3. Principiul subsidiarității în legislația română privind serviciile publice	181
3.1. Incidențele principiului subsidiarității în domeniul serviciilor publice	181
3.2. Principiul subsidiarității în Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilitate publică	190
3.3. Principiul subsidiarității în actele normative care reglementează serviciile publice comunitare	195
3.4. Principiul subsidiarității în legislația română privind serviciile de asistență socială	199
CAPITOLUL 3	
PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI INFLUENȚA SA ASUPRA PARTICIPĂRII CETĂȚENILOR ROMÂNI LA PROCESUL DECIZIONAL LOCAL.....	
1. Referendumul local în legislația română.....	203
2. Alte modalități de aplicare a principiului consultării cetățenilor	205
TITLUL IV. REFLECTAREA PRINCIPIULUI SUBSIDIARITĂȚII ÎN LEGISLAȚIA STATELOR UNIUNII EUROPENE.....	
209	
CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE MODIFICARE <i>DE LEGE FERENDA</i> A LEGISLAȚIEI ROMÂNEȘTI	
BILANȚ	214
PROPUNERI <i>DE LEGE FERENDA</i> ÎN LEGĂTURĂ CU LEGISLAȚIA ROMÂNEASCĂ PRIVIND ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ.....	
220	
BIBLIOGRAFIE.....	
Cursuri, manuale, monografii.....	223
Studii și articole de specialitate.....	226
Surse electronice.....	237